

**Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1655/2000 betreffende het financieringsinstrument voor het milieu (LIFE)”**

(COM(2003) 667 def. — 2003/0260 (COD))

(2004/C 80/16)

De Raad heeft op 19 november 2003 besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig artikel 175, lid 1, van het EG-Verdrag te raadplegen over het voornoemde voorstel.

Het bureau van het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 28 oktober 2003 besloten de gespecialiseerde afdeling „Landbouw, plattelandsontwikkeling, milieu” met de voorbereiding van de werkzaamheden te belasten.

Gezien het spoedeisende karakter van de werkzaamheden heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité tijdens zijn op 10 en 11 december 2003 gehouden 404e zitting (vergadering van 10 december) de heer Ribbe als algemeen rapporteur aangewezen en het volgende advies uitgebracht, dat met 82 stemmen vóór, bij 1 onthouding, is goedgekeurd.

## 1. Inleiding

1.1. In mei 1992 is Verordening (EEG) nr. 1973/92 van de Raad inzake de oprichting van een financieel instrument voor het milieu (LIFE) vastgesteld om bij te dragen tot de uitvoering en de ontwikkeling van het communautaire milieubeleid en van de milieuwetgeving.

1.2. LIFE liep van 1992 tot 1995 en had een budget van 400 miljoen EUR (100 miljoen EUR per jaar). Gezien de goede resultaten werd met Verordening (EG) nr. 1404/96 een tweede fase (LIFE II) gestart, die van 1996 tot 1999 liep en waarvoor 450 miljoen EUR (112,5 miljoen EUR per jaar) beschikbaar was. LIFE III, dat nu loopt, moet krachtens Verordening (EG) nr. 1655/2000 in de periode 2000-2004 worden uitgevoerd. Hiervoor wordt 640 miljoen EUR uitgetrokken (128 miljoen EUR per jaar).

1.3. Aangezien deze laatste Verordening pas in mei 2000 werd goedgekeurd, begon LIFE III met ruim een halfjaar vertraging. Dit betreurenswaardige tijdverlies had onder meer tot gevolg dat bij de inmiddels afgeronde tussentijdse evaluatie<sup>(1)</sup> alleen aandacht kon worden geschonken aan nog niet volledig uitgevoerde maatregelen van LIFE III.

1.4. Met haar voorstel voor een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1655/2000 wil de Commissie nu:

- de looptijd van LIFE III tot 31.12.2006 verlengen en voor de jaren 2005 en 2006 317,2 miljoen EUR (158,6 miljoen EUR per jaar) uittrekken;

- de Verordening volledig in overeenstemming brengen met het nieuwe Financieel reglement;
- de richtsnoeren waarin de prioritaire sectoren van LIFE-Milieu zijn omschreven herzien om ze nog beter op het zesde milieuactieprogramma af te stemmen;
- duidelijker tot uiting brengen dat LIFE een aanvulling vormt op de onderzoekprogramma's, de programma's in het kader van de structuurfondsen en de plattelandsontwikkelingsprogramma's;
- de beschikbare middelen voor begeleidende maatregelen verhogen van 5 tot 6 %.

## 2. Algemene opmerkingen

2.1. In zijn advies over LIFE III<sup>(2)</sup> heeft het EESC al benadrukt hoe belangrijk dit instrument is voor het milieubeleid van de EU. Dit standpunt wordt kracht bijgezet door de onlangs verschenen tussentijdse evaluatie en het speciale verslag van de Europese Rekenkamer<sup>(3)</sup>.

2.2. De door de Europese Rekenkamer gewraakte tekortkomingen bij het beheer van EU-middelen zijn tot op zekere hoogte niet te wijten aan het LIFE-programma als zodanig, maar aan de algemene financieringsmechanismen van de EU. Zolang DG Milieu er geen duidelijk beeld van heeft welke nationale projecten mede uit EU-middelen worden gefinancierd — bijvoorbeeld in het kader van de operationele programma's van de structuurfondsen — kan een gedeeltelijke dubbele financiering niet geheel worden uitgesloten.

<sup>(1)</sup> COM(2003) 668 def. van 5.11.2003. Hoewel het EESC hierover niet door de Commissie is geraadpleegd, heeft het de evaluatie wel grondig bestudeerd en de hierbij opgedane inzichten in dit advies verwerkt.

<sup>(2)</sup> PB C 209 van 22.7.1999, blz. 14-19.

<sup>(3)</sup> Speciaal verslag nr. 11/2003 over het financieringsinstrument voor het milieu (LIFE).

2.3. Er staat de EU op milieugebied het nodige te wachten:

- duurzame ontwikkeling wordt steeds belangrijker, mede in verband met de strategie van Lissabon;
- met de toetreding van tien nieuwe lidstaten krijgt de EU er veel nieuwe taken bij — dit geldt voor zowel de nieuwe als de oude lidstaten;
- om zich aan internationale verplichtingen (zoals het Protocol van Kyoto) te kunnen houden zijn innoverende ontwikkelingen nodig, iets waar LIFE — veelal samen met het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld — al heel wat aan heeft bijgedragen.

2.4. Om zich van deze taken te kunnen kwijten moet de EU de mogelijkheid behouden om de uitvoering en verdere ontwikkeling van haar milieubeleid steeds met een eigen financieringsinstrument te ondersteunen, hoe relatief bescheiden de bijdrage hiervan ook is.

2.5. Daarom moet koste wat kost worden voorkomen dat de voortzetting van LIFE na afloop van de huidige fase (eind 2004) vertraging oploopt. De vertragingen uit 2000 dienen een eenmalige zaak te blijven.

2.6. Door de komende verkiezingen voor het Europees Parlement en het aantreden van een nieuwe Commissie eind 2004 zou de nadere uitwerking van LIFE IV volgend jaar echter toch vertraging kunnen ondervinden. Bovendien is met LIFE III nog te weinig ervaring opgedaan om het programma adequaat te kunnen aanpassen. Aangezien na 2006 een nieuwe financieringsperiode van de EU begint, verdient het voorstel van de Commissie om de looptijd van LIFE III tot en met 31.12.2006 te verlengen alle steun. Op die manier is de continuïteit gewaarborgd en kan het jaar 2005 gebruikt worden om het concept voor LIFE IV te verbeteren.

2.7. De taken van het LIFE-programma bestrijken inmiddels een breed terrein en blijven maar toenemen. Hieruit blijkt wel

dat de EU met haar milieubeleid nog heel wat problemen moet oplossen, en daarbij kan zij LIFE goed gebruiken. Gezien het geringe budget voor LIFE is een concentratie van de taken echter absoluut noodzakelijk.

2.8. Wanneer in een later stadium de opzet van LIFE wordt herzien, moet ook over de looptijd van toekomstige LIFE-programma's worden nagedacht. LIFE I en LIFE II hadden een looptijd van vier jaar, LIFE III — dat later dan gepland begon — van vijf jaar. Het verdient overweging om deze perioden te koppelen aan die van de milieuactieprogramma's, die de bijdrage van het milieu aan de duurzame ontwikkeling moeten ondersteunen.

2.9. Het EESC wil graag met de Commissie van gedachten wisselen over de vorm die LIFE moet krijgen. Om dit goede en nuttige programma nog effectiever te maken zou het een goed idee zijn om het maatschappelijk middenveld uitgebreid te raadplegen over de nadere uitwerking van LIFE IV.

### 3. Bijzondere opmerkingen

3.1. Het EESC staat achter het voorstel voor een verordening. Wat het milieubeleid betreft zou er een fataal signaal worden afgegeven als LIFE opnieuw vertraging oploopt of, erger nog, eenvoudigweg wordt afgeschaft.

3.2. Het EESC is vooral ingenomen met de verhoging van het budget voor flankerende maatregelen van 5 naar 6 procent. Een van de tekortkomingen tot dusverre is zeker geweest dat er aan de succesvolle resultaten van LIFE niet genoeg ruchtbaarheid wordt gegeven. Op dit punt kan het verhoogde budget goede diensten bewijzen.

3.3. Gezien het grote aantal taken dat LIFE er door de uitbreiding bij krijgt, lijkt het budget van 317,2 miljoen EUR nogal aan de lage kant. De begrotingsautoriteiten van de EU moeten dan ook snel opening van zaken geven over de mogelijke omvang van het budget voor LIFE IV.

Brussel, 10 december 2003.

*De voorzitter*

*van het Europees Economisch en Sociaal Comité*

R. BRIESCH